

Instituttstyremøte 1/2015

6. mars 2015 kl. 9.00-12.00,

Sted: Møterom 016, Geologibygningen

Agenda styremøtet

Sak 2015/1	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 2015/2	Godkjenning av referat styremøte 7/2014
Sak 2015/3	Økonomi - Regnskap 2014
Sak 2015/4	Policy for prosjektøkonomi ved instituttet
Sak 2015/5	Forslag til utlysningstekst – førsteamanuensis i geokjemi
Sak 2015/6	Innfasing og videreføring av PGP
Sak 2015/7	Unntatt offentlighet
Sak 2015/8	Orienteringssaker
	a) InterAct – fakultetets revisjon av bachelor- og masterutdanningen
	b) Studenter – situasjonen ved oppstart av semesteret våren 2015
	c) Nye verneombud
	d) Ombygging, rehabilitering
Sak 2015/9	Eventuelt

Vedlegg:

Sak 2015/1 - Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

Instituttstyret godkjenner innkalling og saksliste

Sak 2015/2 - Godkjenning av referat fra styremøte 2014/7

Forslag til vedtak:

Instituttstyret godkjenner referatet

Sak 2015/3 - Regnskap 2014

Regnskapsåret 2014 har vært preget av opprydding. CEEDs senterbevilgning fikk prosjektnummer i mars, til tross for at aktiviteten startet opp ett år tidligere. Det var en betydelig jobb å flytte inntekter og kostnader fra basis til prosjektet. Våre økonomer har brukt mye tid på å gjennomgå hele prosjektporteføljen og kontrollere regnskap og budsjett opp mot kontrakter og totalbudsjett. Vi ser frem til å få «rene regnskap» i 2015, slik at både basis-, senter- og prosjektøkonomien er regnskapsført etter intensjonen.

Instituttet har sterk fokus på den økonomiske utviklingen. Vi jobber med kostnadskontroll i alle ledd. Et eksempel er å sørge for bedre budsjettering av vår eksternt finansierte portefølje slik at vi forhåpentligvis kan øke nettobidraget til instituttet.

Instituttet har svært lite økonomisk handlingsrom. Dette er bekymringsverdig, siden vi har stor tilstrømning av studenter og høyt trykk på forskningen ved instituttet. Det er utfordrende med stramme budsjett i en tid hvor instituttet ekspanderer.

Instituttets økonomi kan fremstilles på flere måter, med og uten prosjekter. I og med at økonomi knyttet opp til prosjekter er bundet, har vi valgt å presentere økonomien for basis inkl. CEED, som er den delen av økonomien som er instituttets handlingsrom.

Vurdering av økonomien

Inngående balanse i 2014 var 7,331 millioner i underskudd. Instituttet forverret sin økonomiske situasjon med 10,428 millioner og underskuddet økte til 17,759 millioner ved utgangen av året. Dette kan virke som en dramatisk utvikling som vi ønsker å kommentere nærmere

- Vi har korrigert for kostnader som tilhørte 2013 da instituttets egeninnsats ble kostnadsført på CEED med 3,2 millioner. Egeninnsatsen skulle vært kompensert med et tilsvarende beløp. Dette skjedde ikke og er korrigert i 2014.
- Inntekter og kostnader som tilhørte CEED ble flyttet fra vår basis til prosjektnummer. Det var snakk om cirka 11,5 millioner i inntekter og 5 millioner i kostnader. Differansen på 6,5 millioner ble synliggjort på instituttets basis.
- Vår basis er belastet med investeringskostnader på 1,623 millioner som er knyttet til oppstart av CEED. Det er snakk om kostbart AV-utstyr i tre rom i ZEB-bygget samt en multifunksjonsskriver. Det er ikke rimelig at CEED eller Institutt for geofag skal belastes dette og vi har bedt MN om å søke om dekning fra Eiendomsavdelingen.

Det betyr at det reelle overforbruket på basis i 2014 var på kr 834 000 (se tabell på slutten av saken) og at vi har tilnærmet balanse mellom inngående og utgående kostnader i 2014. Den tilsynelatende forverringen av resultatet skyldes primært anliggende som tilhører 2013 og som skulle vært synliggjort i inngående balanse for 2014.

Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

Inntekter:

Avviket mellom vårt opprinnelige budsjett og regnskapsført resultat på totale inntekter er 17,3 millioner (24,9 %) i negativ retning.

- **Tilskudd fra NFR, 11 millioner i kostnad.** Inntekten til CEED fra NFR for 2013 ble flyttet fra basis til prosjektet i 2014. Derved fremstår denne posten som en kostnad i vårt regnskap. Det er tilhørende kostnader på denne inntekten som flyttes ut av basis, se tabell under punkt 3.
- **Andre inntekter. Her ligger vi 3,196 millioner over budsjett.** I 2014 ble det vedtatt at Institutt for geofag skulle overta ansvaret for fakultets IT-tjenester samt bygge opp fakultets IT-seksjon. Dette var ikke kjent da budsjettet stengte og derved ikke budsjettert. Inntekten for arbeidet, som er grundig utført av instituttets fast ansatte ingeniører og nyansatte, er kompensert fra fakultet med 1,3 millioner. Dette inkluderer ikke vårt arbeid med fakultets terminalstuer. Vi vil få etterbetalt vårt utestående så snart avtalen mellom Geofag og fakultetet er ferdig utarbeidet i løpet av vårsemesteret. I tillegg kjøpte instituttet en ny XRF. Kostnaden er postert under investeringer. Utstyr var delfinansiert via prosjektmidler. 1,8 millioner er internhandel av den prosjektfinansierte delen av investeringen.
- **Prosjektavslutninger.** Vi avsluttet 21 eksternt finansierte prosjekt i 2014. Summert saldo på disse prosjektene ved avslutningstidspunktet var 138,000 i overskudd.
- **Bevilgning fra KD.** Her ligger vi 3 millioner over budsjett. Dette skyldes at CEEDs basisbevilgning ikke var budsjettert. Dette er korrigert i prognosen.
- **Leiested.** For første gang har vi leiestedsinntekter. Vi håper å øke denne inntekten slik at vi i større grad får dekket kostnadene som knytter seg til laboratorietjenester som utføres på prosjektene.
- **Egenandel og intern/ekstern overhead.** Disse postene inngår i instituttets nettobidrag og blir kommentert samlet senere i denne vurderingen.

Kostnader

Ser vi på totalsummen er det et underforbruk i forhold til budsjett på 9,14 millioner (11,4 %).

- **Investeringer** – overforbruket er i underkant av 3,5 millioner.
 - Instituttet belastet med kostbart utstyr i forbindelse med oppstart av CEED.
 - Instituttet har kjøpt inn kontorutstyr til nyansatte på CEED tilsvarende 333,000.
 - Droner er innkjøpt for 215,000.
 - Innkjøp av XRF (X-ray fluorescence). Denne er delbetalt over prosjekt og er en medvirkende årsak til at Andre inntekter er over budsjett.
- **Andre driftskostnader:** Her er det samlet underforbruk på 4,5 millioner.
 - 1,8 millioner er kostnader som tilhørte SFF-bevilgningen til CEED i 2013 som ble postert på basis. Disse er ompostert i 2014.
 - Ellers er underforbruket fordelt på mange poster i regnskapet.
 - Det har vært en opprydding på prosjektene som har medført flytting av kostnader fra basis til prosjekt.
 - Generell drift har vært budsjettert for høyt.

- **Lønn**

- Variabel lønn: Økning i studentantallet har medført flere hjelpelærere. Vi jobber med en gjennomgang av kostnadene på variabel lønn for å finne om vi kan redusere kostnadene. Men, denne posten var nok for lavt budsjettert i utgangspunktet. Ekstrakostnaden beløper seg til 825,000.
- Fast lønn: Her finner vi et underforbruk i regnskapet vs budsjett på 2,5 millioner. Som nevnt ble ansatte som skulle vært lønnet av senterbevilgningen på CEED, postert på basis i påvente av prosjekt oppretting. Når endelig SFF'en hadde fått sitt prosjektnummer, måtte vi flytte kostnadene fra instituttets midler til prosjektet. Dette inkluderte også lønn fra 2013. Lønnskostnadene for 2013 som ble ompostert beløper seg til 2,5 millioner.

- **Nettobidrag**

- Når vi skal beregne hva som er bidraget fra våre eksternt finansierte prosjekt til basis, må vi summere mange poster i regnskapet. For å synliggjøre dette har vi laget tabellen under, som enklere viser hva vi får i kostnadsdekning fra vår prosjektportefølje. Tabellen viser et noe forenklet bilde av postene som inngår i nettobidraget, men dette påvirker ikke resultatet. For eksempel er intern og eksternt overhead summert. Resultatøkningen fra 2013 til 2014 på 4,861 millioner skyldes at vi har gjennomgått prosjektporteføljen og flere steder korrigert for tidligere års føringer av nettobidrag. Det er også et utslag av at våre prosjekt er bedre finansiert.

	2010	2011	2012	2013	2014
Egenandel til prosjekt	19 560	13 483	13 678	12 384	30 282
Frikjøp fra prosjekt	-9 019	-7 522	-10 141	-5 718	-20243
Overheadinntekt fra prosjekt	-21 200	-16 639	-18 122	-19 715	-27 948
Nettobidrag	-10 659	-10 677	-14 585	-13 049	-17 910

Instituttet har en anstrengt økonomi hvor vi er avhengig av å opprettholde og øke produksjonen for å klare kostnadsnivået. Vi har sett en meget positiv utvikling i insentivmidlene basert på EU-prosjekt. For å opprettholde denne inntektsstrømmen er vi avhengige av å få nye EU-prosjekt som erstatter de tre prosjektene som avsluttes i 2015.

Tabellen viser basisøkonomien for geofag inkl. CEED

Inntekt / kostnad	MN internrapport	2014
Overført saldo	Overført saldo fra i fjor	7 331 446
Overført saldo Total		7 331 446
Inntekt	Andre inntekter	-5 189 468
	Egenandel	30 281 823
	Avsluttede prosjekter	-138 832
	Tilskudd fra NFR	11 050 000
	Tilskudd fra andre	2 514
	Bevilgning fra KD	-72 534 516
	Overhead (ekst. finansiert)	-16 294 414
	Overhead (int. finansiert)	-16 541 225
	Leiested	-205 000
Inntekt Total		-69 569 119
Kostnad	Investeringer	6 312 896
	Andre driftskostnader	6 756 837
	Internhusleie	8 689 709
	Eksternt finansiert frikjøp	-3 220 958
	Fastlønn	50 120 470
	Variabel lønn	1 876 690
	Feriepenger	6 473 102
	Internt finansiert frikjøp (BOA)	-17 022 085
	Sosiale kostnader	16 593 528
	Offentlige refusjoner	-1 859 262
	Andre lønnskostnader	389 195
	Overhead (ekst. finansiert)	4 887 224
Kostnad Total		79 997 346
Akkumulert resultat		17 759 673
Isolert resultat 2014		10 428 227

Resultatet for 2014 er i all hovedsak forårsaket av forhold fra 2013:

Forverret resultat i 2014	10 428
Korrigert egeninnsats CEED som tilhører 2013	-3 200
Inntekter og kostnader tilhørende CEEDs senterbevilgning 2013	-6 439
Investeringer ved oppstart SFF, bør dekkes av sentrale midler	-1 623
Egentlig forverret resultat	-834

Forslag til vedtak:

Instituttstyret tar det framlagte regnskapet til orientering

Sak 2015/4 - Forslag til policy for nettobidrag fra eksternfinansiert virksomhet

Et ledd i å styrke instituttets økonomi og over tid redusere underskudd er å ha en klarere policy på hvordan prosjekter skal bidra økonomisk til instituttet. Instituttet har i dag en samlet omsetning på ca 210 mill, hvorav 70 mill er basis og 135 mill er eksterne prosjekter. Prosjektene utgjør en stor og veldig viktig del av instituttets virksomhet.

Vi ønsker derfor å etablere en policy som sikrer likebehandling og klare rammeverk for våre prosjektledere.

- Alle eksterne prosjekter skal synliggjøre totale kostnader og yte nettobidrag til instituttet. Unntak er prosjekter som er rene drifts- og reisestipend.
- Minimumsnivå for hva som skal dekkes fra eksterne finansierer er:
 - Overhead 40%
 - Veiledningstid stipendiat 5%
 - Veiledningstid postdoc 2,5%
- I prosjekter med eksternt finansiert overhead under 40% må dette vurderes opp mot strategisk viktighet i samråd med instituttleder og seksjonsleder.

Forslag til vedtak:

<i>Instituttstyret godkjenner forslaget til policy for nettobidrag fra eksternfinansiert virksomhet</i>

Sak 2015/5 Forslag til utlysning og betenkning for en stilling som førsteamanuensis i lavtemperatur geokjemi

Vi foreslår at instituttet går til utlysning av en stilling i lavtemperatur geokjemi.

Begrunnelse

Geokjemi er en svært viktig del av geologifaget og ved vårt institutt har dette fagfeltet stått i en særstilling, takket være internasjonalt ledende forskere innen geokjemi ved instituttet gjennom flere «generasjoner». Fagfeltet har en sentral rolle i svært mange av instituttets fagfelt, spesielt inn mot dynamisk mineralogisk utvikling i lavtemperatursystemer og problemstillinger knyttet til oppløsning og utfelling av mineraler i sedimentære bergarter (diagenese). Dette er sentrale prosesser for sedimenters omvandling ved for eksempel innsynkning av bassenger. Fagfeltet er også viktig inn mot forskning på alle fluide prosesser i grunnen som for eksempel i forbindelse med ressurser, forurensinger, grunnvann etc.

Instituttets bachelor- og masterprogram har også en rekke kurs der lavtemperatur geokjemi undervises og der vi i dag ikke har tilstrekkelig kapasitet eller mangler kompetanse. Uten en nytilsetting vil vi måtte legge kraftig om på vår undervisningsprofil.

Stillingen krever en person med fundamentale kunnskaper innen lavtemperaturgeokjemi med sterk bakgrunn i vandig geokjemi, solid kompetanse innen termodynamikk og kinetikk av væske-mineral-bergart interaksjoner som også behersker avansert geokjemisk modellering relatert til termodynamikk og væsketransport.

Vi ønsker å lyse ut stillingen som førsteamanuensis for å tiltrekke oss unge lovende kandidater.

Vi vil også nedsette en letekomite som kan anmode aktuelle kvinnelige kandidater om å søke.

Forslag til betenkning:**Associate Professor in low-temperature geochemistry.**

The Department of Geosciences, University of Oslo (UiO) has a strong standing in broad fields of Earth Sciences; from the deep processes in the mantle and lithosphere, the surface processes in the upper lithosphere, the hydrosphere, atmosphere and biosphere - and the interaction between them. For more information on the Department and the announced position, see www.mn.uio.no/geo.

The Department has a faculty of 40 professors and associate professors, with 180 employees including PhD fellows, working within Geology and Geophysics, Meteorology and Oceanography, Geography and Hydrology, and in two centres; Centre for Earth's development and dynamics (CEED, Center of Excellence) and the Physics of Geological Processes (PGP-Geo). The low-temperature geochemistry position is assigned to the Geology and Geophysics Section that holds 17 professors and associate professors, 5 adjunct professors and approximately 20 PhD fellows and Post Doctorates. The section has a considerable project portfolio financed by the Norwegian Research Council, the European Union and the petroleum industry and has extensive cooperation with national and international research institutions. The group also hosts the SUCCESS Centre for Environment-Friendly Energy Research.

Job description

The Department of Geosciences seeks a highly motivated geochemist that can enrich and strengthen the Department's ambitions in the field of low-temperature geochemistry. The position has a particular focus on aqueous geochemistry, the thermodynamics and kinetics of fluid-rock and fluid-mineral interactions, mineral-fluid interface geochemistry, and reactive transport. Experience from research focused on nucleation and growth of authigenic minerals altering rock properties is an asset. Further, application towards petroleum systems, CO₂ storage and/or environmental geochemistry is an advantage. The holder of the position is expected to contribute as a dynamic member in the universities interdisciplinary research teams, by initiating and developing research projects. Teaching obligations include supervision of students and younger researchers within the field of geochemistry, combined with teaching and exam-related work at all levels of the Department's study programs. All staff has administrative duties according to current regulations at the Department.

Qualifications and characteristics

- The applicant should hold a PhD or similar education.
- The applicant should have a strong background in aqueous geochemistry, with a solid competence within the thermodynamics and kinetics of fluid-mineral/rock interactions.
- Applicants should have a solid track record of publications in high-level international journals and have an international orientated research profile
- Teaching language is Norwegian and English. Applicants who are not competent in Norwegian must acquire such competence within two years subsequent to their appointment to be able to participate actively in all functions the position entails.
- The person appointed must have required basic pedagogical competence. Applicants without such competence at the time of their employment must acquire this within the first two years after appointment.

Forslag til vedtak:

Instituttstyret vedtar å utlyse en stilling som førsteamanuensis i lavtemperatur geokjemi med den foreslåtte betenkningen. Det skal også nedsettes en letekomité for å få flere kvinnelige søkere til stillingen.

Sak 2015/5 Innfasing og videreføring av PGP

PGP var i perioden 2003-2013 et tverrfaglig Senter for Fremragende Forskning (SFF) ledet av Jens Feder (FI) (2003-2006) og Bjørn Jamtveit (IG) (2006-2013). PGP har røtter tilbake til 1995 hvor det første geologi-fysikk prosjektet startet med finansiering fra NFRs «Petromax» program under ledelse av Bjørn Jamtveit (IG) og Paul Meakin (som da var Prof II ved FI). Samarbeidet var i perioden 1997-2001 finansiert av NFR som et Strategisk Universitets Program (SUP) kalt 'Fluid Rock Interactions' ledet av Bjørn Jamtveit.

PGP har gjennom årene bygget seg opp til et unikt og internasjonalt svært synlige tverrfaglige forskningsmiljø. I perioden som SFF (2003-2013) ble det investert anslagsvis 350-400 MNOK i miljøet, hovedsakelig gjennom bevilgninger fra NFR og egeninnsats fra UiO.

Ved PGP blir geologiske prosesser studert ved integrering av feltarbeid, eksperimenter, teori og datamodellering. En tverrfaglig tilnærming der fysiske prinsipper og metoder kombinert med matematisk modellering anvendes på geologiske problemstillinger, har brakt en ny dimensjon inn i forståelsen av dynamiske prosesser i geosystemer. Senterets mål er å skaffe fundamental og kvantitativ forståelse av jordas komplekse mønstre og prosesser.

Det er investert store midler i alle våre SFF'er for å løfte fagmiljøer opp til et internasjonalt ledende nivå og det er derfor av strategisk stor betydning å videreføre den kompetansen og kunnskapen som er bygget opp gjennom SFF-perioden. *Innfasing* av SFF'er etter avsluttet SFF-periode er krevende og UiO stiller derfor midler til rådighet for denne prosessen. Ved avslutning av en SFF får fakulteter som har hatt en SFF en årlig tildeling på MNOK 2 (såkalt varig). I tillegg har Institutt for geofag allerede en øremerket bevilgning direkte fra UiO sentralt på 750 KNOK til en stilling innen PGPs arbeidsområde. Instituttet vil med dette ha en årlig øremerket tildeling på ca 2,75 MNOK for innfasing av PGP. Det ligger altså en forpliktelse på instituttet til å bruke disse midlene til beste for en videreføring av kompetansen og kunnskapen som er bygget opp innenfor PGP-miljøet (innfasing).

Fra Fakultetstyremøte 10.10.2011 Saksnr. 22/11 «Innfasing av sentre for fremragende forskning» kan vi lese;

«...det viktig at man opprettholder og videreutvikler PGPs eksisterende kompetanse innen kontinuumsmodellering og fysiske eksperimenter på analoge og geologisk relevante materialer. En målsetting for innfasing av PGP må derfor være at denne kompetansen ikke går tapt men kan videreføres ved faste stillinger ved begge institutter...»

Vi gir med dette notatet et forslag til en plan for varig innfasing av PGP gitt årlig bevilgning på 2,75 MNOK fra UiO-sentralt og Fakultetet.

Om PGP

PGP har gjennom perioden som SFF etablert en unik tverrfaglig kompetanse som har kommet til anvendelse i studier av en rekke sentrale geologiske prosesser ved hjelp av en kombinasjon av feltstudier, eksperimenter og computer simuleringer. Dette har gitt PGP en svært synlig identitet internasjonalt, og navnet PGP er et 'merkevarenavn' som forbindes med tverrfaglighet, kvalitet, tung fysikk kompetanse, og integrerte (felt-, eksperimentelle-, og numeriske) forskningsmetoder. Dette har gjort PGP's forskningprodukter synlige internasjonalt, og har også bidratt til å gi et fortrinn i konkurransen om eksterne forskningsmidler.

I perioden som SFF (2003-2013) produserte PGP ca. 550 artikler i internasjonale tidsskrifter innen geologi og fysikk, deriblant 14 i Nature, Nature geoscience, Science eller PNAS. Artiklene siteres i dag ca. 2250 ganger i året. PGP ble rangert som 'exceptional' (top score) ved NFRs evaluering av SFF'er i 2006, og fikk også topp score (5) både under NFR's evaluering av fysikkmiljøer i 2010 og geomiljøer i 2011. Geokomiteén utalte: «*PGP has been a flagship CoE (Center of Excellence) and has a high international profile. Leadership and research vision are exceptionally strong. PGP has developed the research careers of a dynamic cohort of young geoscientists and has exceeded all expectations*».

I SFF perioden utdannet PGP ca. 30 PhD'er og 30 Master studenter. 2/3 av PhD kandidatene fortsatte i akademiske stillinger. To av PGP's PhD'er (Dabrowski og Angheluta) mottok i 2009 og 2010 Kongens gullmedalje for beste PhD ved MNFakultetet. 1/3 av alle PostDocs/forskere ved PGP fikk senere forskerstillinger ved akademiske institusjoner i utlandet.

De ansatte og studentene ved PGP har mottatt en rekke priser og prestisjefylte stipend, inkludert NFR's forskningspris (2012), Nansenprisen fra Det Norske Vitenskapsakademi (2010), Fellowship i Geochemical Society og European Association of Geochemistry (2012), von Humboldt Prisen fra Humboldtstiftelsen i Tyskland (2006 og 2013), Outstanding Young Scientist Award fra European Geoscience Union (2011), to vinnere av ERC Starting grant (2011), vinner av ERC Advanced grant (2010), Kongens gullmedalje for beste PhD ved MNFakultetet (2009 og 2010), Institute Universitaire de France' prisen i Frankrike (2007), tre YFF stipend, beste masteroppgave i geofag i Norge (2009), to 'Outstanding student presentation awards' ved American Geophysical Union og European Geophysical Union's store møter, samt UiO's læringspris og NOKUTs utdanningskvalitetspris (2011, 2012).

PGP i dag

PGP er et tverrfaglig forskningsmiljø og inkluderer PGP-Geo seksjonen ved IG (ledet av Bjørn Jamtveit) samt en del av seksjon for Kondenserte Fasers Fysikk ved FI (PGP-Fysikk) som ledes av Anders Malthe-Sørenssen. Hele det tverrfaglige PGP-miljøet inkluderer i dag ca 35 ansatte, inkludert Postdocs og PhD-kandidater. Alle sitter samlokalisert i 4. etasje i fysikkbygget. Ca 10 nye stipendiater forventes tilsatt i 2015. Virksomheten finansieres av en rekke prosjekter fra NFR, EU, Statoil, VISTA og UiO.

PGP-Geo inkluderer i dag 2 professorer (Jamtveit, Austrheim), 1 første-amanuensis (Mair), 1 forsker i full stilling (Galland), 2 forskere i 50% stilling (Schmid og Dabrowski), og en Prof II (Renard). Forskerne i 50% stilling vil fra 1.4.15 være tilsatt i 20% stillinger.

Til sammen er 11 PhD'er og 4 PDs direkte veiledet av PGP-Geo ansatte (ikke alle har startet opp enda):

- Jamtveit leder et nytt tverrfaglig 'Endringsmiljø' med tyngdepunkt i PGP, *EarthFlows*, med oppstart i 2015 og deltakere fra tre av IG's fem seksjoner, samt FI og MI. *EarthFlows* inkluderer 5 PhD stillinger og 1 PD.
- Galland PI for et FRINATEK prosjekt med 1 PhD og 1 PD, samt et PETROMAX prosjekt med 1 PhD og 1 PD.
- Galland og Mair er veileder for 1 KD-PhD stipendiat.
- Jamtveit er partner i tre Marie Curie ITN prosjekter, hvert med 1 PhD stipendiat og Austrheim er partner i et Marie Curie ITN som koordineres av Dag Dysthe (PGP/fysikk), og veileder 1 PhD i dette prosjektet.
- Jamtveit, Dabrowski, Schmid og Renard involvert i to større prosjekter mot utvinning fra 'tette bergarter' finansiert av hhv Statoil (prosjekt ledet av Jamtveit og Malthe Sørenssen) og det Polske Forskningsråd. Disse prosjektene inkluderer 1 PhD veiledet av Darowski/Schmid, 1 PD (Veiledet av Renard/Jamtveit), og flere polske PhD stipendiatere veiledet av Dabrowski og polske kolleger.
- PGP finansierer videre en PD stilling fra 1.05.15.

Finansiering av PGP i dag

Finansieringen av PGP utgjøres i dag av to komponenter:

- Basismidler til tre av PGP's ansatte (Jamtveit, Austrheim, Mair) som er en del av IG's faste vitenskapelig stab.
- UiO-midler tilført PGP ved SFF periodens oppstart (750 KNOK/år) og ved SFF periodens utløp (2 MNOK/år) – til sammen 2.75 MNOK/år.

PGP-midlene (2,75 MNOK per år) brukes i dag som følger:

- Forskerstillingene til Dabrowski og Schmid delfinansieres av finansieringen på 750 KNOK.
- Forskerstillingen til Galland
- Prof II stillingen til Francois Renard
- 1 Postdoktor stilling fra 1. 05.15

Dabrowski og Schmid har sagt opp sine stillinger og har fått et engasjement i 20% forskerstillinger fram til 31.12.2017.

Muligheter og utfordringer framover

PGP er et sterkt fagmiljø som driver forskning på et høyt internasjonalt nivå. Jamtveit er finalist i den prestisjetunge konkurransen om ERC Advanced Grants 2015. Utfallet av dette vil komme i løpet av våren 2015 og vil ha stor innvirkning på ressursituasjonen de neste 5 årene, men ved suksess vil det gi svært gode betingelser for dette forskningsmiljøet.

inkluderer eksperimentelle og numeriske studier av geokjemiske og geofysiske prosesser som involverer kobling mellom fluid-mineralreaksjoner, transport- og deformasjonsprosesser i jordskorpen.

Suksessfaktorene for dette er:

- Tett samarbeid med fysikere innen kondenserte fasers fysikk
- Fysisk samlokalisering med fysikere
- En ny stilling innen 'experimental and numerical studies of coupled reaction, transport and deformation processes'.

Fokuset på generiske geologiske prosesser har gitt PGP betydelig evne til omstilling og fornying ved å endre fokus mot ulike anvendelsesområder. Denne evnen var av avgjørende betydning ved etableringen av *EarthFLows* som et nytt tverrfaglig forskningsprosjekt med status som 'Endringsmiljø'. I dette prosjektet flytter PGP fokus fra prosesser i den faste jord til dynamikken av overflatene mellom vann-fjell, is-fjell, lava-fjell, og vann-atmosfære.

Videre har det tverrfaglige samarbeid gitt en unik mulighet til å studere naturlig kompleksitet og dynamikk på en kvantitativ måte. Mange andre konkurrerende geomiljøer mangler ekspertise og kompetanse på det begrepsapparat som er nødvendig for å studere utviklingen i systemer som utvikler seg uforutsigbart og langt fra likevekt. PGP har derfor en unik posisjon for å bidra til å flytte forskningsfronten fremover i moderne forskning innen *Earth Systems Sciences*, hvor man studerer prosesser og utvikling mer enn materialer og tilstander. Det er sannsynlig at denne kompetansen gir PGP forskere et godt utgangspunkt i konkurransen bl.a. om de mest prestisjefylte forskningsprosjektene fra ERC, inkludert ERC's Starting og Advanced Grants.

Som SFF var PGP en forskningsgruppe med en god balanse mellom geo-delen og fysikk-delen. Dette var svært viktig for å få til ett reelt tverrfaglig samarbeid med gode synergieffekter. I dag er PGP del av et tverrfaglig miljø hvor fysikk-komponenten er langt større enn geo-komponenten. Dette betyr at en økende del av virksomheten vil drive forskning på problemstillinger som ikke har klar georelevans. Fysikk-delen har både stor kapasitet og er sterkt motivert til å fokusere på geo-problemstillinger, mens geo-delen ikke har kapasitet til fullt ut å utnytte denne motivasjonen.

For å utnytte det tverrfaglige potensiale i PGP bedre, trenger PGP å forsterkes med en ledende geovitenskapelig ansatt med reell kapasitet til å generere tverrfaglige prosjekter i samarbeidet mellom geo- og fysikkdelen av PGP. Dette forutsetter en forsker som har bred geovitenskapelig bakgrunn, som har erfaring med de vitenskapelige problemstillinger PGP fokuserer på, og som har betydelig erfaring med aktiv forskningsledelse i et tverrfaglig forskningsmiljø som holder høyt internasjonalt nivå.

Spesielt akutt er derfor behovet for tyngre kompetanse innen eksperimentelle og numeriske studier av geokjemiske og geofysiske prosesser som involverer kobling mellom fluid-mineralreaksjoner og transport- og deformasjonsprosesser i jordskorpen.

Et annet moment er at PGP miljøet er tilgodesett med to større enheter ved infrastrukturutlysningen i 2014, et 'overflate kraft-mikroskop' og en 'mikro-rig' for in situ CT studier av deformasjonsprosesser, til et samlet beløp av ca 5.5 MNOK. Full utnyttelse av disse enhetene fra geo-siden krever betydelig eksperimentell ekspertise utover det PGP-Geo har i dag.

Forslag til videreføring av PGP inkl bruk av øremerkede midler til innfasing av PGP for å styrke og utvikle kunnskapen og kompetansen som er opparbeidet gjennom SFF-perioden

- Instituttet ønsker at PGP viderefører den kompetansen og kunnskapen de har opparbeidet seg fram til nå
- Instituttet anerkjenner den faglige nyskapningen som oppstår i skjæringsfeltet mellom geofag og fysikk som er PGPs kjernekompetanse
- Instituttet anser det som sitt ansvar, etter beste evne og innenfor rimelig økonomisk rammer, å legge forholdene til rette for en videreføring av PGPs faglige virksomhet

For å få til dette mener vi følgende betingelser må være på plass:

- Fortsatt samlokalisering mellom PGP-geo og PGP-gruppa på fysikk. Per i dag sitter de i 4 etasje i fysikkbygningen
- Ansettelse av professor innen eksperimentelle og numeriske studier av geokjemiske og geofysiske prosesser som involverer kobling mellom fluid-mineralreaksjoner og transport- og deformasjonsprosesser i jordskorpen.

Fra PGP forventer instituttet følgende:

- Institutt for geofag er et relativt lite institutt som er helt avhengig av god dialog og samvirke mellom alle forskerne. UiO har ambisjoner om tverrfaglighet som PGP-gruppa er med på å oppfylle. Instituttet ønsker at PGP aktivt søker samarbeid med alle deler av instituttet når det er mulig.
- Institutt ønsker videre at PGP fortsetter å delta og engasjere seg i undervisning og instituttets administrasjon og med det bidrar til å skape lagfølelse.

Økonomiske konsekvenser av forslaget

For at instituttets styre skal ha oversikt over den økonomiske siden av en ansettelse har vi satt opp en simulering av kostnadene i årene som kommer.

Det er verd å merke at en professor i 100% stilling ikke bare er en kostnad, men vil gi et positivt bidrag til instituttet gjennom undervisning (samme undervisningsplikt som alle andre vitenskapelig ansatte), prosjektanskaffelser og styrking av det faglige miljøet.

Forslag til vedtak:

Instituttstyret vedtar den framlagte innfasingsplanen for PGP og ber om at instituttledelsen starter en prosess for ansettelse av en professor med kompetanse innen eksperimentelle og numeriske studier av geokjemiske og geofysiske prosesser som involverer kobling mellom fluid-mineralreaksjoner og transport- og deformasjonsprosesser i jordskorpen.

Sak 2015/8 - Orienteringssaker

a) *InterAct – fakultetets revisjon av bachelor- og masterutdanningen*

Instituttet har spilt inn overordnede visjon for bachelorprogrammet ved instituttet, der de sentrale spørsmålene har vært; Hva er geofag? Hva skal en bachelorkandidat være?

Institutt for geofag

Geofag omfatter alt fra studiet av jorden som planet i solsystemet, jordens struktur og utviklingshistorie fra kjerne til atmosfære. Instituttet dekker hele bredden fra de dype prosessene i mantel og litosfære og overflateprosessene i øvre litosfære, til hydrosfære, atmosfære og biosfære – og vekselvirkningen mellom disse. Dagens samfunnsmessige utfordringer innen energi, ressurser, klima og miljø er preget av komplekse problemstillinger som krever en forskningsmessig tilnærming der økt samarbeid mellom alle geofaglige og realfaglige disipliner er viktig for å lykkes. Observasjoner i felt, laboratoriearbeid, eksperimenter og matematiske modeller er alle viktige deler av den moderne geovitenskap.

Institutt for geofag er det faglig bredeste geoinstitutt i Norge og dekker svært mange av de ulike fagretningene som defineres innen geofag. Instituttets strategiplan er utarbeidet for perioden 2014-2020 og ble godkjent av instituttstyret 12.09.14. Visjonen for strategiperioden er: **«Institutt for geofag skal utføre forskning, forskningsbasert utdanning og formidling av høy kvalitet innen prioriterte områder av geofagene, både innen fagområder der vi har spesielle forutsetninger og innen fagområder som har stor samfunnsmessig betydning».**

Læringsuniversitetet

Mål: Bachelorprogrammene våre skal gi studentene et bredt fundament i geofag og tilstøtende basisfag. Programmene skal ha høy kvalitet og være ettertraktet, og gi et godt grunnlag for videre studier, forskning og arbeidsliv (fra strategiplanen). Programmene skal danne et fundament for studentene og forberede dem på et langt arbeidsliv hvor det kontinuerlig vil bli stilt krav til faglig utvikling og fornyelse både innen basis realfag og geofag. Et robust bachelorprogram skal også gi rom for studiespesialisering.

Læringsutbytte for bachelorprogrammet ved institutt for geofag

- Oppnå gode teoretiske og praktiske ferdigheter i generelle realfag.
- Oppnå god og solid kunnskap i "Earth System Science".
- Oppnå god kunnskap om data innsamling, numeriske behandling og modellering med bruk av romlige verktøy og prosessforståelse.
- Ha fått et godt grunnlag for selvstendig arbeid i felt og laboratorier.
- Kunne definere relevante faglige problemstillinger, analysere, diskutere og evaluere løsninger.
- Kunne kombinere kunnskap fra ulike fagområder for å oppnå ny innsikt.

- Kunne kommunisere geovitenskapelige temaer/problem til fagfeller og eksperter fra andre disipliner samt allmennheten.
- Ha utviklet en faglig nysgjerrighet og respekt for vitenskapelige verdier.

I tillegg skal en bachelorkandidat

- Ha evnen til å tenke analytisk, se helheter og sammenhenger mellom ulike deler av geofagene.
- Være samfunnsnyttig og ha en yrkesrelevant utdanning.
- Kunne drive nyskaping og innovasjon.
- Kunne arbeide selvstendig, men også i tverrfaglige team.
- Kunne reflektere over sentrale, etiske og vitenskapelige problemstillinger i forhold til eget og andres arbeid.
- Kunne forholde seg til tidsfrister.
- Kunne kommunisere geovitenskapelige temaer/problem til fagfeller og eksperter fra andre disipliner samt allmennheten.

Mål: Masterprogrammet vårt skal være ettertraktet nasjonalt og internasjonalt, kandidatene skal være etterspurt i arbeidsmarkedet og godt kvalifisert til ph.d.-studier (fra strategiplanen).

Mål: Ph.d.-utdanningen ved Institutt for geofag skal være internasjonalt anerkjent forskerutdanning innen geofag (fra strategiplanen).

b) Nye verneombud for 2015 er:

- Bjørg Rognerud (senioringeniør) MetOs, Forskningsparken
- Elijah Jeremiah Aller (forskningstekniker) CEED, ZEB-bygningen
- Olivier Galland (forsker) GEO PGP, Fysikkbygningen

- Elin H. Dyrлие (økonomikonsulent) Geologibygningen, 1. etg. unntatt sedimentlaboratoriet
- Gunborg Bye Fjeld (avdelingsingeniør) Geologibygningen, u-etg og kjeller
- Kristian Backer-Owe (overingeniør) Geologibygningen, 3. og 4. etg
- Siri L. Simonsen (overingeniør) Geologibygningen, 2. etg. og sedimentlaboratoriet

- Elin H. Dyrлие (økonomikonsulent) TEMA: Administrasjonsgruppen
- Hans Peter Verne (senioringeniør) TEMA: HMS/IT/Ergonomi
- Helge Hellevang (forsker) TEMA: Arbeidsmiljø/Undervisningsmiljø
- Trond Eiken (senioringeniør) TEMA: Feltvirksomhet

Instituttverneombud er Helge Hellevang

c) Ombygging, rehabilitering

Geologibygget er både nedslitt og trangt og trenger sårt til rehabilitering og oppussing på mange områder. Antallet ansatte øker, og i tillegg ønsker vi å gjøre noen grep, slik som å samle administrasjonen på ett sted, spesielt nå som økonomiseksjonen blir flyttet til fakultetet fom sommeren 2015.

Instituttet melder årlig inn sine ønsker og behov til fakultetet som prioriterer mellom ønsker fra alle instituttene og videreformidler dette til Eiendomsavdelingen. Vi har fått tilsagn om

- Ombygging av det gamle biblioteket til læringsmiljøer (planlegging i 2015, ombygging i 2016)
- Ombygging av «administrasjonskorridoren» slik at vi får resepsjon og oppgradering av pauserom/tekjokken samt generell oppussing av korridoren (gjennomføres i 2015)
- I tillegg har vi meldt inn at det er behov å se om det er mulig å få gjort noe med støy fra rom 215/216 samt kuldeproblematikk på 216 ICPMS-laboratoriet (hastesak HMS 2015)

Hele prosessen går imidlertid svært sakte og lovnader vi får trekkes tilbake. Vi har ikke engang startet prosessen med å diskutere våre ønsker og mulige løsninger med konsulenter fra EA. Situasjonen er uholdbar og vi har tatt dette opp med fakultetet som lover oss full støtte på å få de sakene vi er lovet igjennom så fort som mulig.

Det vi gjør selv for å forbedre situasjonen er at vi har startet en ryddeaksjon. Instituttet har et stort lager i kjemibygget. Her går det nå systematisk gjennom det som er lagret – og det kastes mye, slik at det kan gjøres plass for saker fra Geologibygningen som i dag (unødvendig) fyller opp korridorer og ellers brukbare rom. Dette er en langsiktig prosess, som foreløpig går veldig bra, med en sakte men god framdrift.

Forslag til vedtak:

Instituttstyret tar den framlagte informasjonen til orientering

Sak 2015/9 - Eventuelt
